

Manresa Ignasiana

Guia per descobrir
la ciutat d'Ignasi.

Índex

1. La ciutat d'Ignasi
2. Una guia per descobrir la Manresa ignasiana
3. La Manresa que va acollir Ignasi
al segle 16.
4. La Manresa de la petjada ignasiana
des del segle 16 fins al segle 21.
5. Els 22 llocs ignasians
6. Altre patrimoni de la petjada ignasiana
7. Mapa
8. Informació turística

1. LA CIUTAT D'IGNASI

Durant 11 mesos
entre els anys 1522 i 1523
Manresa va acollir Ignasi de Loiola.

La ciutat va influir,
d'aquesta manera,
en la trajectòria d'Ignasi de Loiola,
que va acabar sent conegut
a tot el món.

Eren temps de canvis:

- Per primer cop s'havia fet la volta al món.
- El **Mediterrani** era un punt de conflicte entre musulmans i cristians.
- La crisi de l'Església va acabar en la **Reforma protestant**.

Després d'abandonar la vida política i militar per dedicar-se a la meditació i a la **vida contemplativa**, Ignasi de Loiola, a qui coneixien amb el nom de Iñigo va emprendre un **pelegrinatge** des de Loiola cap a Jerusalem.

Ignasi va passar per Montserrat i es va allotjar a Manresa on, segons ell, va tenir un seguit d'experiències místiques que van resultar claus en la redacció de la seva obra més coneguda: els Exercicis Espirituals.

Mediterrani

En aquest cas, es refereix al mar Mediterrani i als pobles del voltant.

Reforma protestant

En el passat hi havia un grup de persones que no estaven d'acord en com es feien les coses a l'església. Van protestar i a partir d'aquí es van fer canvis i van sorgir diferents tipus de cristianisme.

Vida contemplativa

Es un estil de vida de les persones que es dediquen a reflexionar, meditar i connectar amb la seva part espiritual.

Pelegrinatge

És un viatge que fa una persona per raons religioses.

Diverses famílies manresanes el van acollir i el van ajudar quan feia vida de **penitent** i quan es va posar malalt.

Penitent

Viure d'una manera determinada com a mostra d'estar penedit per errors o pecats.

Ignasi va trobar a Manresa nombrosos espais i alguns d'ells en solitud, on va practicar la seva nova vida espiritual.

Detall del retaule de Alabastre de Joan Grau a l'interior de la Cova

El paper clau que la ciutat va tenir en la manera de pensar i l'acció d'Ignasi de Loiola ha estat reconegut per la **Companyia de Jesús**, que ha adoptat els noms Manresa i Cardener per donar nom a instal·lacions, equipaments i programes vinculats a aquest orde religiós, present arreu del món. Seguint els passos d'Ignasi de Loiola per Manresa, ens mourem entre dues èpoques.

Companyia de Jesús

És una comunitat religiosa que va fundar Ignasi de Loiola.

En primer lloc,
la Manresa medieval i **gòtica**
que va conèixer Ignasi,
a través de la basílica de la Seu,
el Centre d'interpretació del Carrer del Balç
i l'Espai Manresa 1522:
La ciutat d'Ignasi.

En segon lloc,
la ciutat d'època moderna influïda per Sant Ignasi
a l'entorn del santuari de la Cova
i del Museu Comarcal
que és l'antic Col·legi de Sant Ignasi,
especialitzat en **art barroc**.

La posada en valor
de l'**enogastronomia renaixentista**
i pròpia del territori
és una altra de les propostes.

La visita als 22 llocs
no tan sols et permetrà seguir
les petjades d'Ignasi
sinó també conèixer la Manresa
que ell va viure a l'any 1522
i la ciutat dels segles posteriors,
influïda per la presència del pelegrí.
Es tracta d'uns espais excepcionals i únics,
que guarden una estreta relació
amb sant Ignasi.

Gòtica

L'estil gòtic és un estil artístic
o arquitectònic
que s'utilitzava sobretot
en esglésies i catedrals
i que pretenia crear
una sensació de sorpresa
a través de la seva bellesa,
la llum,
i les construccions altes i grans.

Art barroc

És un art que sovint
es relaciona amb l'església
i que es caracteritza
per ser molt emocional
i molt decoratiu.

Enogastronomia renaixentista

És una experiència que combina
tastar menjar i tastar vins
per fer una experiència
més bona.

L'enogastronomia renaixentista
es refereix a l'època del
renaixement.

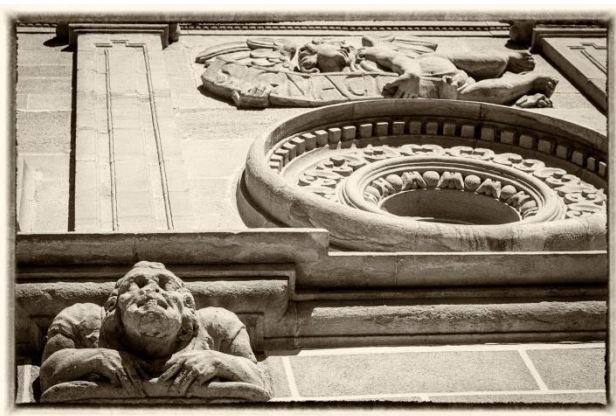
2. UNA GUIA PER DESCOBRIR LA MANRESA IGNASIANA.

Aquesta guia t'ajudarà a descobrir els llocs de la Manresa ignasiana a través de diferents rutes.

Consta d'una introducció a la Manresa gòtica i barroca i breus descripcions de cadascun dels 22 llocs ignasians. Entre aquests, destaquen 5 instal·lacions amb propietats exposades i serveis.

En cada cas, es dóna informació bàsica sobre preguntes pràctiques.

Al llarg de la visita trobaràs senyalització que t'indicarà per on has d'anar i amb informació sobre el lloc i la seva relació amb Ignasi.

Detall de la façana de la Cova

Avancova, al santuari de la Cova

3. LA MANRESA QUE VA ACOLLIR IGNASI AL SEGLE 16.

Ignasi de Loiola
era fill d'una família rica basca,
el seu nom era Íñigo López de Loiola
i va néixer a Azpeitia,
a Guipúscoa
a l'any 1491.

Ignasi de Loiola
va servir als càrrecs reials,
va ser ferit a la batalla de Pamplona
entre les forces basques castellanes i franceses.

Com a conseqüència d'una crisi espiritual,
va decidir pelegrinar a **Terra Santa**
De camí a Barcelona,
es va aturar a Montserrat,
on va rebre un primer acompanyament espiritual.

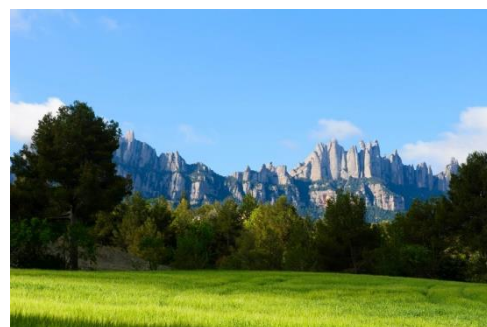
Li van passar diferents coses
que li van fer ajornar el viatge.
Va fer estada a Manresa,
on va ser acollit
per un grup de dones molt religioses
que van ser reconegudes
amb el nom d'Ínyigues.

En aquells moments,
Manresa havia deixat enrere
la seva esplendor medieval.

Terra Santa

És una zona geogràfica
amb significat religiós
per varies religions.

Per exemple: pel cristianisme

**Vista de Montserrat
des de Manresa**

La ciutat tot just s'estava recuperant dels efectes combinats de la **Pesta Negra**, els cicles de males collites i la Guerra Civil del segle 15, que havien provocat una profunda crisi demogràfica i econòmica.

Manresa continuava sent una de les ciutats més importants de Catalunya, tant per la seva producció artesanal, com per la seva agricultura, amb una horta regada per la Sèquia, de 26 quilòmetres, que feia 150 anys s'havia construït per portar aigua del Llobregat.

A la ciutat, hi tenien **convent** diferents comunitats religioses, que eren:

- Carmelites
- Dominics
- Clarisses
- Cistercencs

Pesta Negra

Va ser una pandèmia a l'edat mitjana d'una malaltia molt contagiosa causada per un bacteri que va afectar a moltes persones causant la mort.

Convent

És un espai dedicat a la vida religiosa i a la vida comunitària.

L'urbanisme estava format per carrerons irregulars foscos i mal ventilats, però plens d'expressions populars i creences religioses, visibles a través de forats, creus i capelles petites escampades per tot arreu, a més de convents, ermites i esglésies.

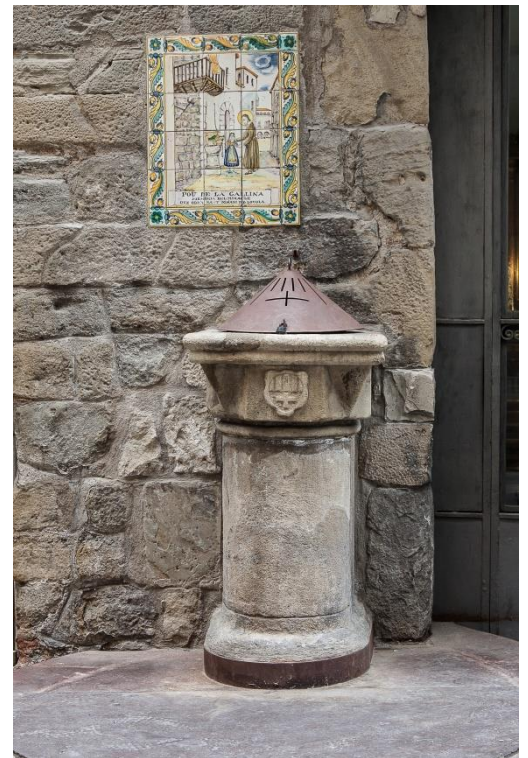
Per damunt de tots els edificis religiosos destacava la basílica de Santa Maria de la Seu.

Molts d'aquests llocs van ser espais de pregària per a Ignasi.

Sant Ignasi va rebre-hi el consell espiritual per part de diferents personatges:

- Joan Bocotavi
- **Canonge** de la Seu Galceran Perelló
- Frare dominic del convent dels Predicadors on probablement també va coincidir amb la popular **beata** María de Santo Domingo i Alfonso de Agurreta, **prior** de Sant Pau.

En alguns d'aquests llocs va experimentar misteris i revelacions, tal com relaten els testimonis de l'època.

Pou de la Gallina

Canonge

És una persona que té un càrrec religiós i segueix algunes normes de la comunitat religiosa.

Beata

És una persona que és molt religiosa i segueix la seva creença.

Prior

És una persona que mana dins d'una comunitat religiosa.

Segons l'Autobiografia de sant Ignasi, va ser a la vora del riu Cardener on va tenir la revelació divina coneguda com a Exímia il·lustració.

Ignasi de Loiola

vivia com un **pelegrí** pobre, acollit principalment a l'Hospital de Santa Llúcia.

Menjava poc i practicava **dejuni**.

Havia descuidat al seu aspecte, fins al punt que moltes persones el coneixien com l'home del sac, perquè vestia amb una simple túnica.

S'ocupava de tenir cura dels malalts i d'alimentar els pobres, a més de **pelegrinar** per la ciutat.

Aquesta actitud

i les **experiències místiques** que va viure representen l'expressió d'una profunda transformació d'Ignasi de Loiola que el va portar a escriure els Exercicis Espirituals.

Pelegrí

Persona que fa un recorregut amb objectius religiosos.

Dejuni

Període de temps en el que una persona deixa de menjar de manera voluntària. Pot ser d'hores o dies.

Pelegrinar

Fer un recorregut pels camins amb objectius religiosos.

Experiència mística

És una vivència personal en la que la persona

**El Pont Vell
amb la Seu de fons**

4. LA MANRESA DE LA PETJADA IGNASIANA DES DEL SEGLE 16 AL SEGLE 21.

Al llarg dels anys,
Ignasi va mantenir **relació epistolar**
amb diverses persones que el van ajudar
durant la seva estada a Catalunya.

Un cop va acabar la seva obra
amb la fundació de la Companyia de Jesús,
Manresa va començar a fer homenatge
els llocs que el pelegrí visitava sovint.

En el transcurs del procés de **canonització**,
que va acabar a l'any 1622,
multitud de testimonis,
van relatar experiències,
fets i misteris
relacionats amb Sant Ignasi.

Alguns eren producte de la tradició popular,
com la llegenda del Pou de la Gallina.

L'augment de seguidors
va fer que el Consell de la Ciutat
hi promogués l'establiment de **jesuïtes**.

La Companyia de Jesús
va tenir residència estable a Manresa
des de l'any 1602
i va impulsar la construcció
dels dos edificis que representen
l'època barroca:

- La Cova
- Col·legi de Sant Ignasi,
que és l'actual Museu del Barroc de Catalunya.

Relació epistolar

Relació entre persones
que es comuniquen
per cartes escrites.

Canonització

Procés religiós en el qual
una persona és declarada
de manera oficial
com una persona santa
per una autoritat religiosa.

Jesuïtes

Persones que formaven part
de la Companyia de Jesús.

Finestral de la Cova de l'any 1909.
Del taller de l'artista
H.J Maumejean de Barcelona.

La presència dels jesuïtes depenia de les diferents figures socials i polítiques, que a causa de la seva influència i poder van fer que l'ordre religiosa patís diverses expulsions. Avui en dia, la Cova s'ha convertit un centre internacional d'espiritualitat ignasiana.

Acull visitants procedents d'arreu del món, que hi fan estades de:

- Meditació
- Formació
- Exercicis Espirituals

Diversos artistes, entre ells Joseph Beuys i Fernando Prats s'han inspirat en Ignasi per a les seves creacions, les quals han deixat petjada a Manresa.

La creu en record de l'artista Beuys, mostra la influència de Sant Ignasi en els artistes contemporanis.

El Carrer del Balç, un enteixinat urbà nascut a l'època d'esplendor medieval.

Enteixinat

Sostre decorat amb bigues de fusta que fan un disseny decoratiu.

5. ELS 22 LLOCS IGNASIANES

1. Santuari de la Cova

Els voltants del riu Cardener, es caracteritzen per les **balmes naturals** excavades a la roca per la força del vent i de la pluja.

En aquestes balmes hi vivien **ermitans** durant el segle 16.

En una d'aquestes balmes Ignasi de Loiola s'hi refugiava per pregar. Segons s'explica, allà va començar a escriure el seu llibre Exercicis Espirituals

A finals del segle 16 aquest espai va començar a ser sagrat.

En un primer moment, s'hi va col·locar una creu i es va tancar la cova amb una porta.

Al 1603 s'hi va construir una petita capella.

A poc a poc, els visitants van anar augmentant i durant més de 4 segles es va millorar l'espai amb noves construccions, el conjunt de les quals es coneix amb el nom de la Cova.

Balma natural

Una balma és una cova o un refugi natural.

Ermitans

Són persones que trien viure soles, allunyades de la societat i que busquen connectar amb el seu interior.

La Cova de Sant Ignasi

El conjunt està format,
d'una banda,
pel Santuari de la Cova,
i de l'altra,
pel Centre Internacional d'Espiritualitat Ignasiana.

Abans era anomenat Casa d'Exercicis,
que va començar a l'any 1894,
i es obra de Joan Martorell.

L'edifici va ser remodelat
des de l'any 2012 fins l'any 2014.

Acull la comunitat jesuïta
que hi viu de manera permanent.

Després de l'actual remodelació,
el santuari es divideix en 4 espais:

- L'església
- L'espai d'acolliment
- L'avantcova
- La coveta.

Tot el monument
és una bona mostra
de l'**arquitectura jesuítica**
i sobretot, de l'art barroc català

A més del seu interès artístic,
és tot un símbol
per als membres de la Companyia de Jesús,
ja que és considerat el lloc
on van començar les idees
del seu fundador.

**Església de la Cova
de Sant Ignasi**

Arquitectura jesuítica

És un tipus d'arquitectura religiosa
que va crear Ignasi de Loiola
i que es caracteritza perquè
és senzilla i pràctica
i permet comunicar-te amb la fe.

Exterior del santuari

Façana lateral barroca

Façana lateral barroca

Que mostra la representació del barroc.

Va ser construïda

com a tancament d'un espai buit.

Mostra les característiques del barroc

i té tres sectors:

- La coveta
- L'avantcova
- L'església del Santuari

Està estructurada en tres nivells:

- Base sense decorar.
- Zona central amb **pilars jònics** i **finestres adovellades**.
Aquesta zona té un entaulament a la part superior amb figures amb formes d'animals i vegetals
- Zona superior amb escultures d'àngels músics i **òculs el·líptics**.

Aquesta construcció és del segle 17

i és una obra de Joan Grau

i de Francesc Grau.

La façana de l'església

És un exemple de l'arquitectura jesuítica

i del barroc català

gràcies al moviment dels elements

i la decoració en forma de retaule barroc.

Pilar jònic

Columna decorada

amb un estil clàssic

de l'antiga Grècia.

Finestres adovellades

Finestres emmarcades

amb un arc de pedra.

Òculs el·líptics

És una decoració

que té forma

de finestra rodona

i que pot permetre o no

entrar la llum.

Al centre, hi ha una **fornícula** amb l'escultura de Sant Ignasi amb una ploma i el llibre Exercicis Espirituals, emmarcat per **columnes corínties**.

A sobre, hi ha la **rosassa oval** que simbolitza la il·luminació divina.

Interior del santuari

Església

Construïda entre 1750 i 1763, és formada per una planta de nau única amb capelles laterals, comunicades entre si, amb una tribuna superior amb **gelosia**.

No es va ornamentar fins a mitjans del segle 19, a causa de les expulsions de què va ser objecte la comunitat.

Als laterals hi ha les figures escultòriques de sants de la Companyia de Jesús.

L'altar major és presidit per la Puríssima Concepció.

A sobre es pot veure la Santíssima Trinitat i als costats les imatges de sant Ignasi i sant Francesc Xavier.

Fornícula

Forat fet a la paret amb forma semicircular que serveix per posar-hi una escultura, o altres elements decoratius.

Columnes corínties

Estil de columna decorada de l'Antiga Grècia. L'estil corinti és un estil d'arquitectura molt elaborat.

Rosassa oval

És un element de forma ovalada que serveix per decorar l'estructura.

Gelosia

És un tipus de reixa que es posa a les finestres i serveix per fer ombra a l'interior o bé de decoració.

Espai d'acolliment

Hi trobaràs una porta de l'any 1625.

Per aquesta porta
s'entrava a La Coveta
fins a l'any 1900.

També hi trobaràs
l'**arrambador** de marbre
que cobria una part de la roca de La Coveta.

També podràs veure
els nou medallons amb relleu d'**alabastre**
de Josep Sunyer
de l'any 1720.

Aquets medallons mostren episodis
de la vida d'Ignasi a Manresa.

Avantcova

Fins al segle 19,
l'avantcova era un espai
dedicat al **culte**.

Amb la construcció de l'església
es va convertir en el portal
per entrar a la Coveta.

Va ser decorada
entre l'any 1906 i l'any 1919
pel pintor jesuïta Martín Coronas.
que va dirigir les obres d'**estil modernista**
amb un cert **eclecticisme**
i amb una variada ornamentació,
tant al terra,
com a les parets i al sostre.

Arrambador

És un tipus de barana,
que queda a l'alçada del pit
i que serveix de protecció.

Alabastre

És un tipus de guix.

Culte

És la manera que tenen
les persones cristianes
d'adorar i fer honor a Deu.

Estil modernista

És un estil de construcció
que busca innovar,
ser original
i acabar amb l'estil
de construcció tradicional.

Eclecticisme

És un estil d'arquitectura
que barreja diferents estils
i no segueix normes.

L'Avantcova

Aquesta ornamentació respon a una funció comunicativa: és l'espai que ens prepara per entrar al lloc més espiritual del conjunt.

Aquesta idea es transmet gràcies a les imatges de les parets:

- els vitralls de les finestres
- els mosaics de les **pseudofinestres**

Entre els finestrals hi ha sis medallons que expliquen episodis de la vida del sant; el paviment dibuixa l'escut de la família d'Ignasi i les armes de la seva antiga professió.

Coveta

La Coveta és un espai Ignasià. És una balma a sobre del Riu Cardener que es va crear a partir de l'**erosió fluvial** del **terciari**.

Al segle 17 es va decorar amb un **retaule** d'alabastre de Joan Grau on es veu la figura de Sant Ignasi a Manresa, escrivint el seu llibre Exercicis Espirituals.

Els estucs de la banda del riu són del segle 18.

Pseudofinestres

És una finestra decorativa que no compleix amb la funció d'una finestra.

Erosió fluvial

És un desgast de la pedra a causa de l'aigua i del pas del riu.

Terciari

És una època de la història que hi va haver canvis naturals al planeta, i va afectar tant a animals com a paisatges.

Retaule

És un conjunt de peces unides que poden ser de diferents materials on es representen diferents escenes religioses.

La Coveta

Santuari de la Cova de Sant Ignasi

Horari des del mes de març
fins al mes d'octubre.

De dimarts a dissabte
de 10 del matí a 1 de la tarda
i de 4 de la tarda a 7 de la tarda.

Horari des del mes de novembre
fins al mes de febrer.

De dimarts a dissabte
de 10 del matí a 1 de la tarda
i de 3 de la tarda a 6 de la tarda.

Diumenges i dies religiosos sagrats.

De 10 del matí a 12 del migdia.

Els dilluns està tancat.

Preus:

Cal que consultis els preus.

Hi ha la possibilitat de fer una visita guiada.

Contacte:

Telèfon:

938 751 579

Correu electrònic:

santuari@covamanresa.cat

Pàgina web:

www.covamanresa.cat

2. Museu del Barroc de Catalunya – Museu de Manresa

Antic col·legi de Sant Ignasi

Es va fundar el 1625
gràcies a les donacions dels ciutadans
i al Consell de la Ciutat,
que va donar l'antic hospital de Santa Llúcia
perquè els jesuïtes
l'habitessin com a col·legi.
Aquest col·legi era
de la Companyia de Jesús a Catalunya,
després del de Betlem a Barcelona,
i fundador de les escoles jesuïtes
de Gràcia i de Sarrià de Barcelona.

A l'any 1750 es va ampliar
fins a construir l'edifici actual
i es va renovar al segle 19.

El pati central ajunta
les diferents sales laterals.

Consta d'una planta quadrada
amb un **claustre porticat**
d'estil **neoclàssic** al centre.

Els jesuïtes van dirigir l'escola fins al 1892.

Per els seus espais
va passar-hi José Pignatelli,
que va ser el restaurador
de la Companyia de Jesús.

Claustre porticat
de l'antic Col·legi de Sant Ignasi

Claustre porticat

El claustre es el pati interior
d'un edifici religiós.

Quan es diu que està porticat
vol dir que està rodejat
de columnes o pilars
que aguanten el sostre,
normalment en forma d'arc.

Neoclàssic

És un estil artístic
que pretenia recuperar
l'elegància i simplicitat
de l'antiga Grècia i Roma.

La categoria del col·legi el va convertir en un dels centres preferits per famílies riques d'arreu de Catalunya ja que els interns practicaven una estricta disciplina.

A les seves memòries, l'escriptor Josep Maria De Sagarra explica que el seu pare, que va ser alumne del col·legi a Manresa va tenir una educació molt severa perquè l'educació Ignasiana estava influenciada dels temps de la **Contrareforma**.

Després de que marxessin els jesuïtes, a l'any 1901 s'hi va inaugurar l'Escola d'Arts i Oficis municipal.

Durant el segle 20, l'edifici va tenir altres funcions, com les de **caserna**, laboratori i biblioteca.

Finalment, l'any 1941 s'hi van instal·lar l'Arxiu Històric i el Museu.

L'any 2024 es va inaugurar el Museu del Barroc de Catalunya.

Contrareforma

Van ser unes noves tendències a l'educació i les pràctiques religioses.

Caserna

És un espai on viuen els militars, policies o persones que treballen per mantenir l'ordre i la seguretat de la ciutat.

Museu del Barroc de Catalunya

El Museu del Barroc de Catalunya conté peces d'art barroc català.

Té més de 200 obres, algunes d'autors molt importants, com Joaquim Juncosa, Antoni Viladomat i Manalt i Joan Grau.

El museu té una projecció **audiovisual immersiva**.

Horari des del mes d'octubre fins al mes de maig.

de dimarts a dissabte de 10 del matí a 6 de la tarda.

Horari des del mes de juny fins al mes de setembre.

de dimarts a dissabte de 10 del matí a 2 de la tarda i de 4 de la tarda a 8 de la tarda i els diumenges de 10 del matí a 3 de la tarda.

Contacte:

Telèfon:

938 741 155

Correu electrònic:

info@museudelbarroc.cat

Pàgina web:

www.museudelbarroc.cat

Audiovisual

Es quan s'ajunten vídeo i so.

Immersiu

Que fa viure a l'espectador una realitat virtual como si fos autèntica.

Interior del Museu del Barroc de Catalunya

Algunes obres d'art del Museu del Barroc de Catalunya

3. Capella del Rapte

Antic hospital de santa Llúcia

L'hospital de santa Llúcia,
d'origen medieval,
era anomenat
l'hospital dels pobres o inferiors.

Al segle 16
els hospitals no eren centres sanitaris,
sinó que donaven menjar

i **aixopluc** a:

- Pelegrins
- **Forasters**
- **Indigents**
- **Rodamóns**
- Malats mentals
- Nens orfes i abandonats.

Acollien a persones
amb pocs recursos
o que estaven de pas.

L'hospital de santa Llúcia
va ser el primer i principal lloc
on Sant Ignasi es va allotjar
en els seus 11 mesos manresans.

Ignasi hi menjava amb els pobres
i ajudava a servir els malats,
practicant així els **vots de pobresa**
i d'ajuda als altres.

Aixopluc

Donar aixopluc vol dir donar a
una persona
un refugi o un sostre
on resguardar-se.

Forasters

És una persona
que ve de fora,
d'un altre país o ciutat.

Indigents

És una persona
que no té un lloc on viure
i que dorm al carrer
o a llocs públics.
Solen ser persones
sense recursos econòmics
que no es poden permetre les
necessitats bàsiques.

Roda mons

Persona que va
de país en país
o de ciutat en ciutat
sense tenir una feina
ni lloc fixe per viure.

Vots de pobresa

Escollir viure
d'una manera simple cobrint
només
les necessitats bàsiques
i renunciant a les riqueses.

Segons expliquen els testimonis, mentre es cantaven les **completes** el pelegrí va patir un **rapte espiritual** i va estar vuit dies i vuit nits immòbil al terra de la capella.

Vols visitar la Capella del Rapte?

Pregunta a la recepció del Museu del Barroc.

L'adreça és:

Via Sant Ignasi, número 40.

L'hospital de Santa Llúcia va ser enderrocat durant la Guerra Civil.

En el mateix lloc, i aprofitant part de les runes, als anys 50 es va reconstruir la capella de santa Llúcia, i en un lloc significatiu s'hi va tornar a posar l'escultura de Sant Ignasi estirat que ja s'adorava abans de la guerra.

El conjunt dels dos espais es coneix avui com capella del rapte.

Completes

Són oracions o lectures religioses.

Rapte espiritual

Es diu que Sant Ignasi va tenir un segrest de la seva ànima.

Exterior de la Capella del Rapte

Interior de la Capella del Rapte

4. Can Canyelles

Al principi de la seva estada a Manresa,
Ignasi es va establir durant uns dies
als baixos d'aquesta casa
del carrer de Sobrerroca,
després d'allotjar-se a l'hospital de Santa Llúcia.

Va ser acollit per una de les seves seguidores,
Miquela Canyelles.

Com era habitual,
el Sant Ignasi dormia a un espai envoltat
entre la porta que donava al carrer,
l'escala
i el cel obert interior.

Portal de can Canyelles

5. El pou de la gallina

Al carrer Sobrerroca
trobem un pou
que recorda la tradició
d'una historia miraculosa
que va passar a l'any 1602.

La història explica que
una nena de 14 anys
guardava una gallina de la seva madrastra;
l'animal se li va escapar
i va caure al pou d'aigua
que hi havia en aquest carrer.

La gallina va morir i ella,
espantada per la reacció
que pogués tenir la seva madrastra,
va suplicar a sant Ignasi que li tornes la vida.

Segons s'explica, així va succeir
i la gallina va ressuscitar.

Al segle 18 s'hi va construir
una petita capella al costat.

Al interior hi ha uns retaules
on s'explica la llegenda.

La ciutat va continuar recordant
durant molts anys
aquest fet miraculós
bevent l'aigua beneïda del pou.

El Pou de la Gallina

6. Carrer del Balç

És un bon exemple de l'estructura urbana medieval de Manresa, construïda per carrers estrets, irregulars, mal il·luminats i amb poca ventilació, que s'adaptaven a l'**orografia** del terreny.

Es tracta d'un espai singular, format per una estructura de **galeries porxades** que comunicaven diverses cases.

Encara s'hi conserven un pou d'aigua, portals vells,

cellers

i construccions una a sobre de l'altre que formen un carrer fosc i tancat on es respira un ambient medieval.

A dia d'avui acull el Centre d'Interpretació del Carrer del Balç on, a través d'un muntatge audiovisual, les persones que ho visiten poden descobrir com era la Manresa de l'època de Pere el Cerimoniós.

Orografia

Estudiar i descriure com és el terreny tenint en compte les muntanyes i les valls, entre d'altres.

Galeries porxades

Són carrers rodejats de columnes i amb sostre però que continuen estant a l'aire lliure.

Celler

Lloc destinat per guardar i conservar el vi o altres begudes alcohòliques.

Carrer del Balç

Centre d'interpretació del Carrer del Balç

Horari:

Dilluns, diumenges i festius
de 10 del matí a 2 de la tarda.

De dimecres a divendres
de 10 del matí a 2 de la tarda
i de 5 de la tarda a 7 de la tarda.

Dissabte
de 10 del matí a 2 de la tarda
i de 5 de la tarda a 8 de la tarda.

Preu:

- 5,50 € tarifa general
- 4,50 € tarifa reduïda

Contacte:

Telèfon:
938 721 466.

Correu electrònic:
carrerdelbalç@ajmanresa.cat

Pagina web:
www.manresaturisme.cat/carrerdelbalç

**Centre d'interpretació
del Carrer del Balç**

7. Basílica de la Seu

La basílica gòtica de Santa Maria de la Seu, està construïda sobre el Puigcardener, i és la principal icona del patrimoni arquitectònic i artístic de la ciutat.

En destaquen un conjunt de retaules dels segles 14 i 16.

També hi destaquen:

- El museu, que té peces molt valuoses.
- Els vitralls
- El claustre romànic
- El campanar resistent de 50 metres d'altura
- Els tres portals exteriors
- Un espectacular sistema de **contrafortis**
- Arcs que aguanten les voltes.

La imponent construcció es va començar a l'any 1328, i es va acabar a l'any 1488. Va ser dirigida pel mestre d'obres Berenguer de Montagut que també va fer la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona.

Quan va arribar Ignasi a l'any 1522, tot just s'havia construït el cos bàsic de la basílica:

- La capçalera
- La nau
- Les capelles laterals

Contrafortis

Murs o pilars que aguanten i donen suport a una construcció.

Basílica de la Seu

Un temps després es van construir:

- El campanar
- La capella del Santíssim
- La façana de ponent

Té només una planta de 30 metres d'alçada i 33 metres d'amplada, i és la segona església gòtica més ample d'Europa, després de la catedral de Girona. Forma part d'un dels millors exemples d'aquest l'època gòtica.

Va ser construïda gràcies a les aportacions dels gremis, dels fidels i del Consell de la Ciutat.

La Seu és el reflex de l'esplendor medieval de la ciutat: una època de desenvolupament econòmic que va convertir Manresa en una de les poblacions més importants de Catalunya.

La Seu va ser visitada per Ignasi el mateix matí que va arribar a la capital del Bages.

Ignasi de Loiola hi assistia cada dia i pregava a la capella de Sant Antoni Abat, que ara és la capella de Sant Josep.

Interior de la Basílica de la Seu

La Seu

Segons l'Autobiografia d'Ignasi,
entre els seus consellers manresans
hi havia el canonge de la Seu,
Joan Bocotavi,
al que definien
com un home molt espiritual que predicava allà.

Per ajudar-lo a vèncer
les preocupacions que l'atabalaven,
durant una confessió,
un dia li va proposar,
que escrivís tot el que podia recordar.

Basílica de Santa Maria de la Seu.

Horari:

De dilluns a divendres
de 10:30 del matí a 1:30 de la tarda
i de 4 de la tarda a 7 de la tarda.

Dissabtes

de 10:30 del matí a 2 de la tarda
i de 4 de la tarda a 7 de la tarda.

Diumenges i festius

de 12 del migdia a 2 de la tarda
i de 5 de la tarda a 7 de la tarda.

Els dissabtes,

a les 11 del matí
pots fer una visita guiada.

Telèfon:

938 721 512

**Escultura d'Ignasi de Loiola
a la Seu**

8. Capella de Sant Ignasi Malalt

La Família Amigant
tenia el costum d'acollir malalts
i cuidar-los en una altra casa
que li deien l'Hospitalet.

Ignasi va fer-hi estada en dues ocasions,
ja que Àngela Seguí,
matriarca de la família,
el va ajudar en diferents ocasions.

Més tard formarà part del grup
que assistia als Exercicis Espirituals
que Ignasi ensenyava
a la Capella de Santa Llúcia.

Horari:

Cada dia,
de 10 del matí a 8 de la tarda.

A l'any 1703
l'Hospitalet es va transformar
en espai religiós:
La capella de Sant Ignasi Malalt.

A l'interior,
s'hi conserva una **pintura a l'oli**
amb una imatge de la família Amigant
cuidant el pelegrí.

Fa poc aquest espai ha estat restaurat.

Matriarca

Dona que mana
dins d'una família
o d'un grup.

Exterior de la capella
de Sant Ignasi Malalt

Pintura a l'oli

És una tècnica de pintura
a la que les pintures
es barregen amb olis.

9. Alberg del Carme

Antics convent i església del Carme

Sobre el Puigmercadal,
el turó més alt de la ciutat,
els **pares carmelites**
van edificar una església
al segle 14:
El temple gòtic del Carme.

Alfons el Benigne va donar ajudes econòmiques
i a l'any 1322
van començar les obres,
sota la direcció de Berenguer de Montagut.

L'església feia 75 metres de llargada,
22 metres d'amplada
i més de 36 metres d'alçada.

La construcció del retaule barroc
de l'altar major,
al segle 17,
va reunir artistes
com el pintor Pere Cuquet.

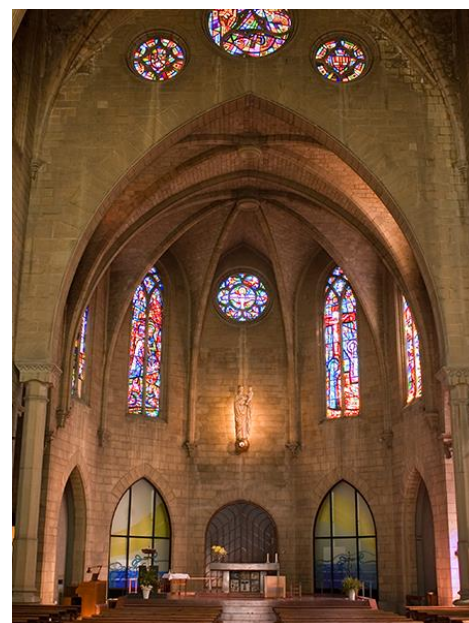
El convent i el claustre
van ser referents de l'estil neoclàssic
al segle 18.

Després de l'**exclaustració** dels carmelites,
a l'any 1835
el convent va funcionar com a escola.

A l'any 1849 es va convertir en caserna,
funció que va mantenir fins al 1965.

Pares carmelites

Són membres d'una
comunitat religiosa
de l'església catòlica
que es diu
Ordre dels Carmelites.

Interior de l'església del Carme

Exclaustració

Procés en el que
s'expulsava o es desallotjava als
monjos
o persones religioses
d'un convent o un monestir.

Durant la Guerra Civil,
va ser destruïda
i durant els **enderrocs**,
es van descobrir peces de ceràmica
decorades en verd i **magnanès**,
que es poden veure al Museu Comarcal.

Diversos **capitells**,
són exposats a l'Espai Manresa 1522.

A l'any 1990
es va transformar en l'actual alberg.

Segons s'explica,
va ser un dels llocs sagrats d'Ignasi.

La misteriosa Llum

Segons el que diu la tradició,
el 21 de febrer de 1345
un raig de llum procedent de Montserrat
va il·luminar l'església del Carme.

Aquest fet va servir
per tancar el desacord sorgit
entre la ciutat i el bisbe de Vic
arran de la construcció de la Sèquia.

El canal,
que havia de servir per reduir
la gran sequera que hi havia a la ciutat,
havia de passar per terres
del bisbe de Vic,
que no hi estava d'acord.

Enderrocs

Procés de destrucció
d'un edifici o construcció.

Magnanès

Element metàl·lic
que es pot utilitzar
durant el procés
de fabricació de ceràmica
i que pot provocar
alguns efectes de colors.

Capitells

Element que hi ha
a la part superior de les columnes
i que serveix per decorar.

Després de l'aparició de la misteriosa llum,
el bisbe de Vic va permetre
que es reiniciessin les obres.

Els manresans continuen celebrant
aquesta llegenda
amb una gran festa popular
i una espectacular fira medieval,
la Fira de l'Aixada,
que té lloc durant el cap de setmana
del 21 de febrer.

Església del Carme

10. Casa Amigant

Antiga residència d'**estil renaixentista** de la família noble dels Amigant, família que va acollir Ignasi de Loiola.

Sobre la porta principal es pot veure l'escut **heràldic** de la família, format per dos braços que s'estrenyen les mans, acompanyats de dues estrelles d'or, símbols d'amistat i bona sort.

Estil renaixentista

L'estil renaixentista és un estil artístic i de construcció que estava inspirat en l'Antiga Grècia i Roma i que pretenia ser molt bonic, decorat i equilibrat.

Heràldic

Símbol que es posa a un escut i que representa la història d'una família i els seus valors.

Eclèctica

És la combinació de diferents estils i èpoques.

Casa Amigant

Escut de la família Amigant

11. Plaça de Sant Domènec.

Antic Convent dels Predicadors

Espai Manresa 1522. La ciutat d'Ignasi

L'enorme conjunt monumental del convent de Sant Domènec també es coneix amb el nom de convent dels Predicadors.

Dins del convent de Sant Domènec hi formava part l'església de Sant Pere Màrtir.

L'església de Sant Pere Màrtir es va enderrocar l'any 1936, durant la guerra civil.

L'església de Sant Pere Màrtir estava enganxada a les parets de l'actual Teatre Conservatori.

Era una construcció **eclèctica**

que es va començar a construir al segle 14 però que no es va finalitzar fins a mitjans del segle 18.

En el interior de l'església de Sant Pere Màrtir hi havia la capella del Roser.

Dins la capella, s'hi trobava un valuós retaule de 1644, obra de Joan Grau.

Ignasi de Loiola va estar 11 mesos a Manresa. i es va allotjar mínim 2 vegades al convent dels Predicadors.

Al convent hi vivien els frares dominics.

Als frares dominics també se'ls anomenava predicadors.

L'edifici ocupava una part de la plaça de Sant Domènec, que correspon aproximadament a l'actual Teatre Conservatori.

Eclèctica

És la combinació de diferents estils i èpoques.

Ignasi explica a la seva Autobiografia que va viure al convent dels Predicadors alguns dels moments més crítics de la seva estada a Manresa, amb dubtes, penitències dures i dejunis que van fer que emmalaltís seriosament i que fins i tot pensés en la possibilitat de suïcidar-se.

El convent va ser també l'escenari de vivències intenses on va tenir visions i il·lustracions que van reforçar Ignasi en la seva fe i li van permetre finalitzar la transformació personal que va viure a la ciutat.

Al convent dels Predicadors, Ignasi va experimentar vivències molt intenses que li van permetre acabar la transformació personal que va viure a Manresa.

Plaça Sant Domènec amb la Bursà de fons

Espai Manresa 1522. La ciutat d'Ignasi.

L'Espai Manresa 1522 està instal·lat al Teatre Conservatori.

El Teatre Conservatori és el porxo de l'antic claustre.

El centre d'interpretació mostra com era la ciutat que a principis del segle 16 va trobar el futur fundador de la Companyia de Jesús.

Ofereix també una visió de conjunt dels principals llocs de la capital del Bages que conserven el record de la petjada ignasiana.

El centre d'interpretació també exhibeix algunes peces originals que procedeixen de llocs que Ignasi va veure i conèixer mentre va estar a la ciutat, com el mateix convent dels Predicadors i l'antiga església del Carme.

Horari:

Dissabtes

de 10 del matí a 2 de la tarda
i de 5 de la tarda a 8 de la tarda.

Diumenges i festius

de 10 del matí a 2 de la tarda.

Per fer visites concertades has d'anar a l'Oficina de Turisme de Manresa.

Espai Manresa 1522

12. Torre de Santa Caterina

La capella i el convent de Sant Cristòfol i Santa Caterina estaven situats al turó de Santa Caterina, al costat dret del Cardener, prop del camí que portava cap a Igualada i Marganell.

Des del segle 13 fins al segle 15 hi va haver una petita comunitat femenina de canongesses de Sant Agustí, que depenien de la Seu de Manresa.

El 1502 el consell de Manresa va restaurar la capella, però ja sense la comunitat de canongesses.

És probable que fos el primer lloc que va trobar Ignasi quan va arribar a Manresa.

Durant la Primera Guerra Carlina, des del 1833 al 1840, la capella va ser derruïda i al seu lloc es va construir l'actual torre de defensa circular, amb una guarnició permanent i equipada amb un canó.

Torre de Santa Caterina

Mirador de la Torre Santa Caterina

Dissabtes, diumenges i festius

[Primavera i estiu](#)

De 8 del matí a 8 de la tarda.

[Hivern i tardor](#)

De 8 del matí a 6 de la tarda.

13. Cardener i Pont Vell

Ignasi explica a l'Autobiografia que el riu cardener i el seu paisatge va ser un dels escenaris clau de les seves vivències manresanes.

El pont d'origen medieval, construït al segle 12, travessa el riu Cardener a l'entrada de la ciutat. Ha estat refet i transformat diverses vegades al llarg de la història.

Està format per:

- 8 arcs de mig punt adovellats
- 132 metres de llargada
- 3,70 metres d'amplada
- 25 metres d'alçada màxima sobre el riu.

El pont connecta amb l'antic camí que portava a Montserrat. Aquest camí passa per Castellgalí. Ignasi el va travessar en arribar a Manresa.

Al costat del pont hi havia l'antic Molí Nou que era propietat del Comú.

Al segle 19 es va vendre i es va convertir en una fàbrica tèxtil. Ara mateix està desapareguda.

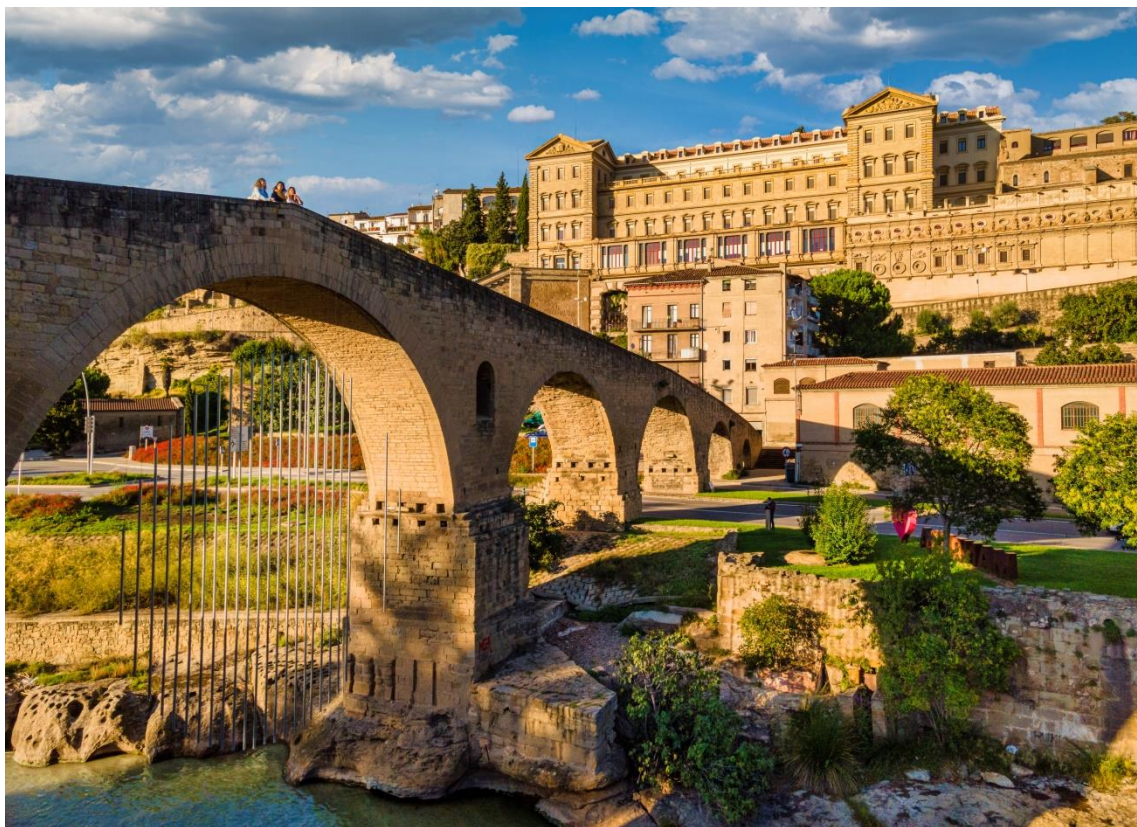
L'antic saltant d'aigua situat sota l'arc principal és conegut com el bullidor i està associat a diverses llegendes.

Arc de mig punt adovellat

És un arc que dibuixa mig cercle.

És el més utilitzat en arquitectura.

L'ermita de la Guia va ser desmuntada l'any 1856
i traslladada uns quants metres més amunt
a causa de la construcció
de la línia de ferrocarril
de Barcelona a Saragossa.

Pont Vell i la Cova

14. Creu i capella de la Guia

L'ermita i la creu de la Mare de Déu de la Guia
es trobaven al peu del camí
que arribava de Montserrat,
just a l'inici del Pont Vell,
abans d'accedir a la ciutat.
Com a patrona dels missatgers,
els **devots** hi pregaven abans de fer el camí.

Devot

Persona que té
un sentiment molt fort
cap a la religió.

Segons diu la tradició,
quan el pelegrí
va arribar a Manresa,
va tenir en aquest punt
una aparició de la Mare de Déu,
que el va encoratjar
a continuar la penitència.

Durant la seva estada,
la creu va ser un dels punts
que més li agradaven i més visitava
el futur sant.

Creu de la Guia i Pont Vell

15. Creu de Beuys

Es coneix com a creu de Beuys.

La creu Manresa

és un monument construït a l'any 1995
en record de l'estada a la ciutat de Joseph Beuys,
i en homenatge a sant Ignasi de Loiola.

Joseph Beuys va visitar la Cova.

Després, a l'any 1966
va presentar a la ciutat de Düsseldorf
l'acció artística Fluxus Manresa,
inspirada en l'espiritualitat ignasiana.

El 1994, l'escultor Björn Norgäard i el compositor Henning
van dur a terme l'acció Manresa Hauptbahnhof.
Els 2 eren aprenents de Joseph Beuys.

Björn Norgäard va esculpir aquesta creu,
que uns mesos més tard va quedar instal·lada
a prop del pont Vell.

Joseph Beuys va analitzar la creu cristiana
i li va donar una nova forma i un nou sentit,
per a convertir-la en un element d'unió,
i no de separació.

El nou monument vol representar
una barreja simbòlica d'art,
ciència i religió.

Creu De Beuys

16. Capella de Sant Marc

En aquesta petita capella gòtica del segle 15, Ignasi hi anava a pregar.

Segons alguns testimonis, hi va tenir una visió espiritual.

La Capella de Sant Marc va ser construïda perquè el Consell de la ciutat ho va demanar, conserva un escut de Manresa esculpit a la part superior dels **muntants**.

En aquella època va ser cuidada i vigilada pel gremi de **blanquers i assaonadors** de pells, que llavors era el més important.

Quan va marxar de Manresa, Ignasi va abandonar la seva **escudella** en aquesta casa.

La família la va conservar fins a l'estiu del 2008, en què la va cedir als jesuïtes de la Cova. Ara és exposada a la Cova.

Muntant

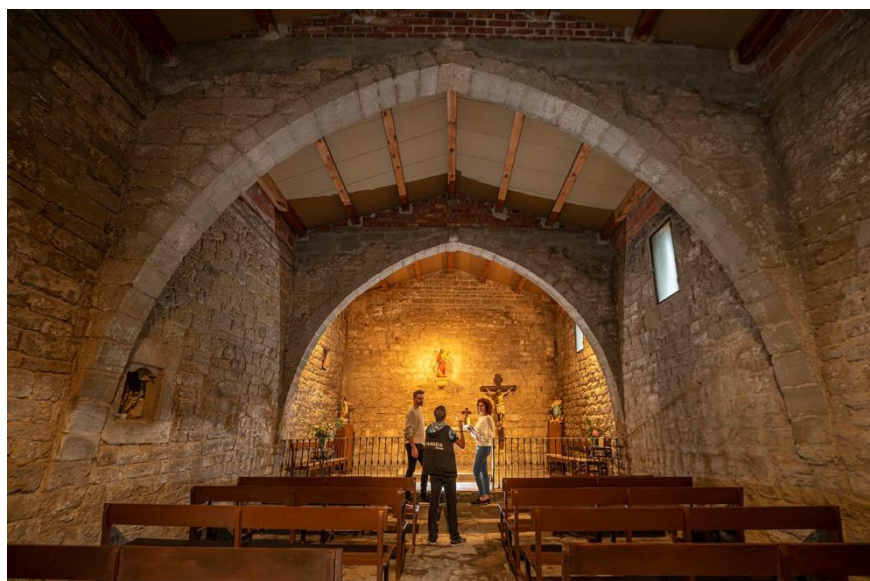
Peça vertical que aguanta altres peces. Com una columna.

Blanquers i assaonadors

Treballen amb les pells.

Escudella

És un bol de fusta d'olivera.

Capella de Sant Marc

17. Creu del Tort

La creu del Tort es troba al costat de la casa que té el mateix nom.

Està tocant l'antic **camí ral** de Barcelona que discorre pel Pont de Vilomara.

La creu és originària del segle 14, va ser un espai que li agradava molt a Ignasi.

Segons diversos testimonis, hi va tenir diferents visions i s'hi va aturar després de **l'Exímia Il·lustració**.

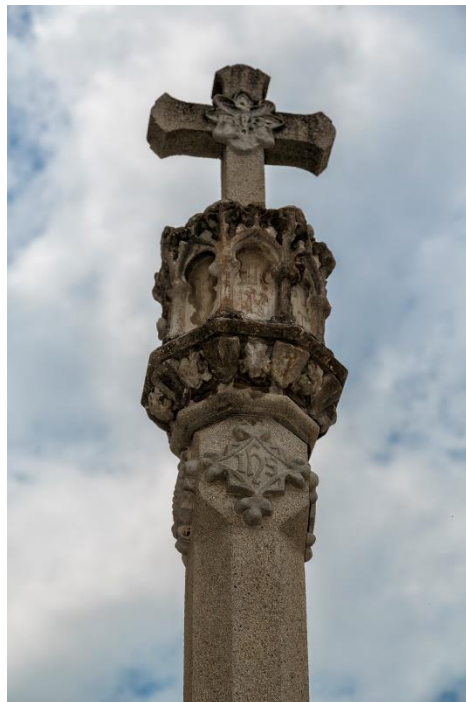
Des de la creu del Tort es contempla una part de l'antiga Vall del Paradís, el vessant verd, que és regat pels darrers ramals de la Sèquia.

Camí ral

Camí principal que uneix 2 poblacions.

Exímia Il·lustració

Revelació divina que va tenir Sant Ignasi de Loiola durant la seva estada a Manresa.

Creu del Tort

18. Pou de Llum

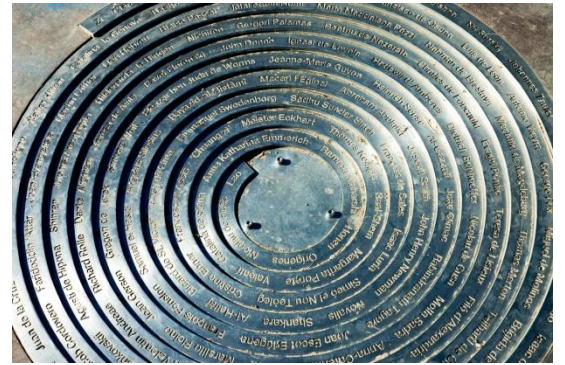
L'experiència artística per Joseph Beuys va ser continuada per l'artista xilè Fernando Prats amb el projecte Del Cardener a l'Antàrtida.

Aquest projecte es va fer des de l'any 2001 fins a l'any 2004. Fernando Prats buscava transportar l'essència de l'espiritualitat des de l'origen, des del Cardener fins a l'Antàrtida. Per fer-ho, va embolcallar l'interior de la Cova amb paper i cinta per impregnar-hi l'espiritualitat de l'espai, i va traslladar aquest paper a l'Antàrtida, on va ser enterrat sota el gel.

Paral·lelament a aquesta acció, a Manresa es va excavar un pou de 15 metres a la vora del Cardener i es van dipositar testimonis físics de l'acció a l'Antàrtida.

El forat representa la voluntat d'arribar al punt d'origen de tota inspiració.

El pou es troba cobert per un monument en forma d'espiral on hi ha inscrits 117 noms de personalitats de diferents èpoques amb 1 punt en comú, que és la seva trobada amb l'experiència mística. El conjunt artístic és conegut com a Pou de Llum.

Pou de Llum

19. Ermita de Sant Pau

Construïda a l'any 1308, al principi va estar sota l'advocació de sant Marc i santa Bàrbara.

A l'any 1322 s'hi va traslladar un hospital de **leprosos**.

A l'any 1412 es va cedir a uns ermitans de Montserrat, que la van posar sota l'advocació de Sant Pau.

Al segle 15 s'hi va establir una comunitat de monjos de Valldaura

i es va convertir en **priorat cistercenc**, dependent del monestir de Poblet.

El 1522 Ignasi de Loiola va freqüentar l'ermita.

Hi va fer amistat amb el **prior**, que es deia Alfonso de Agurreta.

El va definir com un home molt espiritual.

Ignasi el va intentar tornar a veure després de viatjar a Terra Santa, però ja havia mort.

Leprosos

Persona malalta de lepra.

La lepra és una malaltia infecciosa

que afecta a

la pell i als nervis.

Priorat

Territori del **prior**.

Cistercenc

Ordre religiós catòlic de monjos i monges.

Prior

És una persona que mana dins d'una comunitat religiosa.

Interior de l'ermita de Sant Pau

20. Convent de Santa Clara

Convent d'origen medieval ocupat per monges **clarisses**.

Era el lloc de pas d'Ignasi quan anava cap a Viladordis. Segons explica la tradició, s'asseia al pedrís de l'entrada romànica per escoltar el cant de les monges. Des del segle 17 hi resideixen monges dominiques de **clausura**.

A principis del segle 20, l'arquitecte manresà Alexandre Soler i March va construir el cos nou del convent. La façana de ponent és d'estil modernista.

Clarisses

Ordre religiós de Santa Clara.

Clausura

Estil de vida dins un convent. Tenen una vida molt simple i sense contacte amb l'exterior.

Convent de Santa Clara

21. Creu de la Culla

La creu de la Culla és de l'any 1413.
Es troba a prop del mas de la culla
i marcava el punt d'entrada a la ciutat
venint de Barcelona.

Al segle 16,
quan Ignasi de Loiola estava a Manresa,
la casa de la Culla
era una de les cases més riques.
Segons explica la tradició,
Ignasi anava a demanar **almoina**
i passava estones resant i meditant
a sota de la creu,
on fins i tot,
hauria tingut alguna visió o revelació.

A dia d'avui la casa de pagès s'ha reconvertit
en la seu del Consell Regulador
de la Denominació d'Origen Pla de Bages
i en un camp d'aprenentatge
de valors mediambientals.

Creu de la Culla

Almoina

Diners o coses
que es donen per caritat.

22. Santuari de la Salut

Construïda al segle 10,
Santa Maria de la Salut
era un església situada fora
del recinte emmurallat,
que Ignasi visitava sovint.

Fa frontera on es creuen
els actuals camins
de Sant Jaume i de l'Abat Oliba,
a més del Camí Ignasià.

Les Marcetes és una casa de pagès
d'origen medieval
a prop del santuari.

Segons explica la tradició,
donaven almoïna a Ignasi.

Ell els hi va mostrar agraïment
amb la donació d'un tros del seu cinturó,
amb el qual es va fer una relíquia
dins una escultura de plata
que va desaparèixer
durant la guerra civil.

Al segle 16,
Viladordis era una vila independent
formada per cases disperses
i una església de construcció romànica
envoltada de conreus i de zona boscosa.

Hi transcorria un dels trams
de la Sèquia de Manresa.

Santuari de la Salut

El 1878 es va construir,
al costat de l'església,
la nova **casa rectoral** de 3 pisos,
que tapa la paret principal de l'antiga rectoria
amb motiu d'excavacions
on es van trobar tombes medievals.

Sant Ignasi pregava agenollat
a la pedra d'entrada.

Aquesta pedra es conserva
a l'interior de l'església
amb una inscripció que ho recorda.

Casa rectoral

És la casa on hi viu
el rector de la parròquia.

Hidràulica

S'ocupa de l'estudi de l'aigua.

Pedra on resava Sant Ignasi

Altre patrimoni coetani a l'estada de Sant Ignasi

La Sèquia

La Sèquia és un canal medieval construït el segle 14 per portar l'aigua del riu Llobregat des de Balsareny fins a Manresa. Té un recorregut de 26 quilòmetres i va ser un projecte de l'enginyer Guillem Catà.

És considerada una de les principals obres d'enginyeria **hidràulica** de l'edat mitjana a nivell europeu, ja que tan sols té un desnivell de 10 metres al llarg de tot el recorregut.

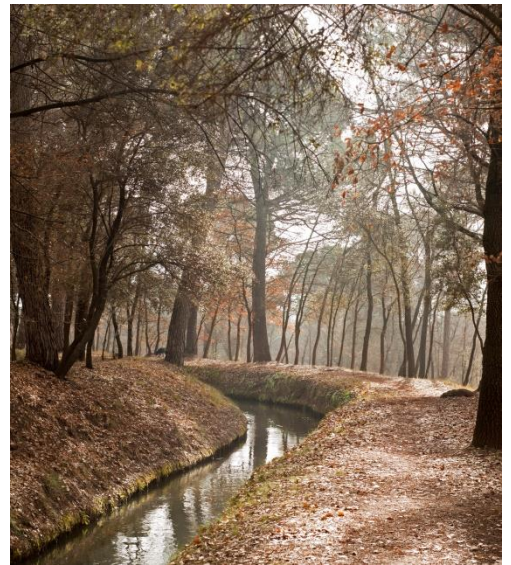
És un fet estrany pels **mitjans rudimentaris** que hi havia a l'època.

Al llarg del seu recorregut es poden visitar molts espais de diferent tipus d'interès:

- Natural
- Històric
- Arquitectònic.

En arribar a Manresa es divideix en diversos ramals un dels quals va cap a Viladordis i cap a Santa Clara, 2 llocs freqüentats per Ignasi.

Si vols més informació pots accedir a la pàgina web www.parcdelasequia.cat

La Sèquia

Hidràulica

S'ocupa de l'estudi de l'aigua.

Mitjà rudimentari

Són eines i processos antics i senzills.

El Pont Nou

Travessa el riu Cardener a l'alçada del cementiri de Manresa. És un dels ponts medievals millor conservats de Catalunya, construït a principis del segle 14 sota la direcció de Berenguer de Montagut, que també va projectar les esglésies de la Seu i del Carme.

Era molt llarg ja que el pont tenia 9 arcs i donava pas al camí ral que anava de Manresa a Lleida.

El Pont Nou

La Muralla

La muralla més gran que va tenir Manresa va ser al segle 14.

De l'antiga muralla que envoltava la ciutat, en queden diversos trams:

- El portal de Sobrerroca, que conserva 1 de les 2 torres d'entrada des del camí ral de Barcelona.
- La plaça d'Europa.
- La muralla del Carme.
- El sector de la Via de Sant Ignasi, conegut com a mur d'en Jaffa, que està sota de la basílica de la Seu.

Muralla del Carme

Carrer i portal de Sobrerroca

La torre és de base quadrada.

La torre va ser construïda
entre els segles 13 i 14.

Fa poc ha estat restaurada
i es pot accedir a l'interior.

Aquest carrer de la ciutat medieval
era el lloc de residència
de les famílies nobles i benestants.

En una de les entrades hi trobem 1 de les 2 torres
que estaven als costats de l'antic portal
d'accés a la ciutat.

Aquest portal era un dels 8
que tancaven la muralla
i tenia 2 funcions:

- Permetre l'entrada i la sortida de la ciutat.
- Fer de punt de vigilància.

Portal de Sobrerroca

6. ALTRE PATRIMONI DE LA PETJADA IGNASIANA

Antic Palau del Consell de la Ciutat

Es va construir a l'espai que antigament ocupava la Casa del Comú, és a dir, l'antic Ajuntament.

Va ser concebut entre els anys 1661 i 1685 amb la idea d'acollir les mateixes funcions.

La possibilitat de crear un bisbat a Manresa va fer que durant un temps també es pensés en instal·lar-hi el palau del bisbe. Però finalment es va convertir en jutjat i presó.

D'estil renaixentista tardà i façana barroca, senzilla però elegant, es creu que es va inspirar en el Palau de la Generalitat de Catalunya, per la disposició de les finestres i la **fornícula** central.

L'escut de la ciutat és obra de l'escultor Joan Grau, al 1671.

Plaça Major i Ajuntament de Manresa

L'actual plaça Major va ser construïda al segle 18.

Anteriorment era formada per 2 places petites, la dels Especiers i la de la Ciutat, separades per un conjunt de cases.

**Antic Palau
del Consell de la ciutat**

Fornícula

Forat a la paret per fer un altar.

Façana de l'Ajuntament

Es van aprofitar els enderrocs de 1713,
durant la guerra de Successió,
per ampliar la plaça
i poder celebrar festes al carrer.

L'actual edifici de l'Ajuntament és de la mateixa època,
obra de Joan Garrido.

Segueix l'estructura d'un gran casal barroc,
amb influència gòtica a l'entrada porxada.

Casals barrocs

La ciutat conserva un bon nombre de casals barrocs
construïts per la petita **burguesia** local
durant el segle 18.

Els seus antics propietaris es van enriquir gràcies a:

- El comerç.
- Les **manufactures**.
- Les **rendes** del camp.

Aquests casals es caracteritzen per:

- Portals amples per
l'entrada de cavalls i carros.
- Per les finestres i els balcons
posats de manera igual
a la façana.
- Per un gran pati central
amb escales grans per accedir
al primer pis.

Amb 2 plantes superiors,
els casals llueixen amb poca **ornamentació** exterior.

Els interiors, en canvi, són més treballats,
amb **motlures** i pintures barroques.

Burguesia

Classe social que tenen
negocis i diners.

Manufactures

Treball fet amb les mans.

Rendes

Pagament per utilitzar
un espai.

Ornamentació

Guarniment o decoració.

Motllura

Decoració estreta i llarga
que serveix per unir
2 parts.

Els principals casals barrocs són:

Ca l'Asols:

Casal construït a l'any 1789

i restaurat a l'any 2007.

Conserva elements decoratius

a la façana principal.

Ca l'Oller

Construït a la Plana de l'Om.

Té el pati central cobert

per una cúpula i una **llanterna**.

També va ser restaurat a l'any 2007.

Casa Suanya

Construïda a l'any 1774,

a dia d'avui està restaurada

i té un pis superior ampliat.

Casa Torres Argullol

Construïda a l'any 1773,

com indica la **llinda** del balcó.

Els interiors van ser decorats

amb pintures murals al segle 19.

Casa dels escultors Grau

Segurament va ser la residència i el taller

d'aquesta important família d'escultors barrocs.

Actualment, hi ha la sala de conferències i d'exposicions

cedida a l'Ajuntament de Manresa.

Ca l'Asols

Llanterna

Torre situada sobre la cúpula.

Llinda

Tros de fusta o pedra que està a la part superior d'una porta o finestra.

A vegades, està escrit l'any que es va construir aquella casa.

Antiga església i convent de Sant Bartomeu

Situada al turó del Corcó,
la capella de Sant Bartomeu,
que va ser construïda a finals de segle 13,
va acollir els caputxins
quan aquests s'establiren a Manresa,
l'any 1582.

Al costat de l'església,
els frares van construir-hi el seu propi convent.

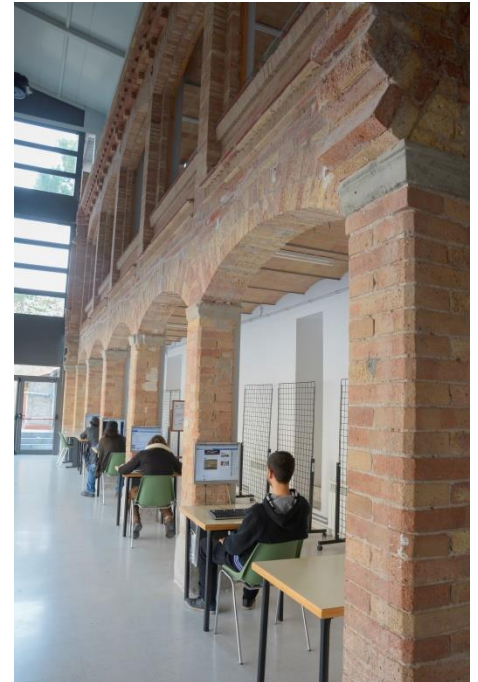
Al segle 17 el veïnatge amb la Cova de Sant Ignasi
va donar lloc a un llarg conflicte amb els jesuïtes,
ja que els frares caputxins
van reivindicar la presència ignasiana
en alguna de les coves situades sota el seu convent.

A l'any 1676 es va inaugurar
la nova capella de Sant Bartomeu,
que els caputxins van abandonar a l'any 1835,
amb motiu de la **desamortització**.

A l'any 1863 l'església passà a mans de
les Germanetes dels Pobres
fins a l'any 1936,
en què va ser enderrocada
durant la Guerra Civil.

Abans de convertir-se en l'actual Casal de les Escodines,
l'edifici de l'antic convent va funcionar com:

- **Asil de beneficència**
- Caserna
- Alberg de refugiats
- Presó

**Antiga església
i convent de Sant Bartomeu**

Desamortització

Procés en què els objectes
i els terrenys d'una església
són venuts.

Asil de beneficència

Refugi per ajudar persones
amb diferents necessitats.

7. MAPA

Aquest és un mapa
on pots trobar
alguns dels punts ignasians
més importants:

8. INFORMACIÓ TURÍSTICA

Oficina de Turisme

L'oficina de Turisme està oberta

De dilluns a dijous

De 10 del matí a 3 de la tarda.

Divendres i dissabtes

De 10 del matí a 3 de la tarda

I de 5 de la tarda a 7 de la tarda.

Diumenges i festius

De 10 del matí a 3 de la tarda.

Visites guiades

Els itineraris que estan explicats, es poden fer sense necessitar un guia, però l'Oficina de Turisme de Manresa també ofereix diferents visites guiades:

- Visites guiades a les rutes ignasianes.
- Visita guiada que es diu Manresa, cor de Catalunya.
És una visita als espais més importants de la ciutat.
- Visites personalitzades.
- Es fan visites a:
 - La Seu
 - La Cova
 - La Manresa medieval
 - La Manresa modernista

Pots fer visites de dilluns a diumenge.

Has de demanar i fer una reserva prèvia o consultar el calendari de visites programades a la web: www.manresaturisme.cat

Oficina de turisme:

Plaça major, número 10.

Codi postal: 08242

Població: Manresa

Contacte:

Telèfon: 938 784 090

Correu electrònic: turisme@manresaturisme.cat

Pàgina web: www.manresaturisme.cat

Xarxes socials

 Facebook: www.facebook.com/ManresaTurisme

 Instagram: www.instagram.com/manresaturisme

 X: [@ManresaTurisme](https://twitter.com/ManresaTurisme)

***Document adaptat i validat a lectura fàcil pel servei d'accessibilitat
cognitiva i lectura fàcil de la Fundació Ampans***